

Shivaji University, Kolhapur
Chandrabai Shantappa Shendure College, Hupari
Course : B. A. I Examination (CBCS) Semester II (Repeater)
Examination Oct/Nov. 2022 to be held in Feb. 2023

Subject : Political Science (DSC B-18)

Title of Paper : Indian Constitution

Subject Code : 71277

Paper No : II

Sem : II

Mark : 50

Date : 24/02/2023

Time : 1.30 PM TO 3.30 PM

सुचना : १) सर्व प्रश्न आवश्यक.

२) उजवीकडील अंक गुण दर्शवितात.

प्रश्न १) रिकाम्या जागी योग्य पर्याय निवडा. (१०)

- १) भारतीय राज्यघटनेच्या मसुदा समितीच्या अध्यक्षपदी यांची निवड करण्यात आली होती.
अ) डॉ.बाबासाहेब आंबेडकर ब) डॉ. राजेंद्रप्रसाद क) पं. नेहरू ड) वल्लभभाई पटेल
- २) भारतीय राज्यघटनेचा २/३ भाग च्या भारत सरकारच्या कायद्याच्या आधारे तयार केलेला दिसतो.
अ) १९०९ ब) १९१९ क) १९३५ ड) १९४७
- ३) भारतीय राज्यघटनेच्या कलम १४ ते १८ मध्ये अधिकार देण्यात आलेला आहे.
अ) स्वातंत्र्याचा ब) धार्मिक क) शोषणाविरुद्धचा ड) समतेचा
- ४) भारतीय घटनेच्या ५१ क कलमात समावेश केलेला आहे.
अ) मूलभूत कर्तव्यांचा ब) मूलभूत अधिकारांचा क) घटनात्मक उपाययोजनाचा ड) यापैकी नाही
- ५) भारतीय राज्यघटनेच्या कलम मध्ये राज्याच्या धोरणांसंबंधीची मार्गदर्शक तत्वे देण्यात आलेली आहेत.
अ) १९ ते २२ ब) ३६ ते ५१ क) १२ ते ३५ ड) २९ व ३०
- ६) हा भारताचा प्रथम नागरिक असतो.
अ) पंतप्रधान ब) राज्यपाल क) मुख्यमंत्री ड) राष्ट्रपती
- ७) यांनी पंतप्रधानाला ‘ग्रहमालिकेतील सूर्य’ असे संबोधतले आहे.
अ) लॉर्ड मोर्ले ब) रॅम्से मूर क) डॉ. जेनिंग ड) डॉ. आंबेडकर
- ८) हा राज्यसभेचा पदसिद्ध सभापती असतो.
अ) उपराष्ट्रपती ब) राष्ट्रपती क) पंतप्रधान ड) मुख्यमंत्री
- ९) भारतात न्यायदान पद्धती आहे.
अ) दुहेरी ब) तिहेरी क) एकेरी ड) यापैकी नाही
- १०) भारताच्या सर्वोच्च न्यायालयात एकूण न्यायाधिश असतात.
अ) २६ ब) २५ क) ३० ड) ३२

प्रश्न २) टीपा लिहा. (कोणत्याही चार) (२०)

- १) १९१९ चा कायदा
२) राज्यघटनेची उगमस्थाने
३) स्वातंत्र्याचा अधिकार
४) मंत्रीमंडळाची वैशिष्ट्ये
५) कायदानिर्मितीची प्रक्रिया
६) लोकलेखा समिती

प्रश्न ३) सविस्तर उत्तरे लिहा.

१) भारतीय राज्यघटनेची ठळक वैशिष्टे स्पष्ट करा. (१०)

किंवा

भारतीय राज्यघटनेच्या सरनाम्यावर भाष्य करा.

२) भारताच्या पंतप्रधानाचे अधिकार व कार्ये सांगून त्याच्या स्थानाचे महत्त्व विशद करा. (१०)

किंवा

भारताच्या सर्वोच्च न्यायालयाची रचना, अधिकार व कार्ये स्पष्ट करा.